

JAN VAN DER ZANDEN

Woonplaats: Boxtel (N.-B.)

Functie: in I&R-overleg namens Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders. Is ook voorzitter van de Vereniging van Speciale Schapenrassen (ca. 550 leden)

Van der Zanden wil einde aan geldverspilling I&R

Jan van der Zanden is het zat. De vertegenwoordiger van het Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders wil dat er niet meer geld wordt besteed aan de I&R dan dat er binnenkomt. Dat is de afgelopen jaren wel gebeurd. “RVO heeft te weinig begrotingsdiscipline.” Van der Zanden wil voortaan een begroting vooraf.

Schapen- en geitenhouders betalen jaarlijks ongeveer 1,5 miljoen euro voor de identificatie- en registratieregeling. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland int die bedragen. RVO voert de I&R-regeling uit, in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. De I&R-geldstroom naar RVO bestaat uit twee delen: een vaste heffing per bedrijf en een tarief per geleverde dienst. Geboorte-, afvoer- en importmeldingen kosten schapenhouders €0,25, slachterijen tellen €0,05 per melding neer. Verder rekent RVO tarieven voor het leveren van

die voor de I&R van de schapensector beschikbaar waren. Jan van der Zanden vindt dat dit niet kan. Al twee jaar roept hij dat RVO meer begrotingsdiscipline aan de dag moet leggen. Nu is hij het helemaal zat. Hij stuurde een brief naar RVO en eiste daarin dat de dienst dit kalenderjaar een begroting voor 2018 zou presenteren. Van der Zanden neemt als vertegenwoordiger van de ‘kleine’ schapenbedrijven deel aan het jaarlijkse I&R-overleg dat RVO en bedrijfsleven hebben. Zo’n overleg was 14 juni en daarin kwam de eis van Van der Zanden op tafel.

met geld uit een reservepotje dat van de schapensector is. Dat potje is nu leeg. Het geld is op.

Vorig jaar heb ik gepleit dat er voor 2017 een sluitende begroting zou liggen. Steeds maar uitstel, uitstel, uitstel. Uiteindelijk is mijn verzoek niet gehonoreerd. RVO stelde steeds dat de dienst pas een begroting zou kunnen maken als die zicht had op de geldstromen. In de loop van het jaar dus. Dat is natuurlijk onzin! Je begroot voorafgaand aan een jaar, niet tijdens dat jaar.

Het gevolg van deze handelswijze is dat het tekort niet alleen elk jaar ontstond, maar ook steeds groter werd. RVO heeft te weinig begrotingsdiscipline. Namens het Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders, de organisatie die ik in het I&R-overleg vertegenwoordig, heb ik nu geëist dat er nog dit jaar een begroting voor 2018 op tafel komt die in evenwicht is met de 1,5 miljoen aan inkomsten.”

EN? HOE WAS DE REACTIE?

“RVO heeft gezegd dat de dienst alleen voorlichting aan de sector geeft. Over heffingen en over de financiën. Achteraf. We hebben te horen gekregen dat het ministerie van Economische Zaken eigenaar is van de I&R. Dat is dus de baas en blijkbaar moeten we daar zijn voor een begroting.”

>>

‘Als we niet kunnen ombuigen zullen de tarieven aanzienlijk stijgen’

een stallijst (€2,63) en voor een bedrijfsregister (€3,96). Schapenhouders die te laat melden moeten €0,50 extra per melding betalen. Als RVO de meldingen voor schapenhouders doet, zijn de kosten €10. Dit zijn de tarieven van 2016. RVO moet het met die 1,5 miljoen euro per jaar doen. Dat is het beschikbare budget voor de schapen- en geiten-I&R. Maar wat blijkt? RVO geeft al jaren meer geld uit aan de I&R dan dat er binnenkomt. De dienst dicht dat gat met geld uit een reservepot die ooit is gevuld met bedragen

Het belang is groot. Immers, als vertegenwoordiger van de hobbyschapenhouders spreekt Van der Zanden namens de meeste schapenhouders.

WAT IS HIER AAN DE HAND? WAT IS HET PROBLEEM?

“Er is jaarlijks een tekort van enkele tonnen. Ik heb daar enkele jaren geleden al rustig op gewezen en gevraagd om bezuinigingen. Maar wat is er gebeurd? Het tekort is van jaar op jaar alleen maar toegenomen. RVO vulde dat tekort aan

We hebben vandaag informatie gekregen over de financiën van 2016 en hebben de begroting voor 2017 gekregen. In die begroting zit weer een tekort van circa 3,5 ton. En het is al juni! Zo kunnen we natuurlijk nooit tot beleidsafspraken komen om het tekort op te heffen en kunnen we ook niet sturen op kostenposten. Als schapensector hebben we niets te zeggen bij RVO. Daar heb ik wel twee jaar om gevraagd! We zijn twee jaar lang aan het lijntje gehouden.”

WAAROM BENT NU NIET NAAR EZ GESTAPT?

“EZ en de schapensector kennen geen overleg meer. Bij het I&R-overleg zit wel altijd iemand van EZ, maar EZ heeft zich totaal niet ingespannen om kostensturend beleid te voeren. Ik heb het gevoel dat we om de tuin zijn geleid.”

HOE IS DAT TOCH MOGELIJK? DE TOP VAN DE NEDERLANDSE SCHAPENSECTOR ZIT BIJ DAT OVERLEG. LTO, LWPS, HANDEL, STAMBOEKEN, NSFO, PLATFORM. EN DAN KAN DIT ZO UIT DE HAND LOPEN?

“Ho, ho! In 2014 waren de financiën aardig in evenwicht. Misschien een ton tekort maar daar zal ik niet moeilijk over doen. Maar in 2015 waren het enkele tonnen, in 2016 weer. Toen ben ik nadrukkelijker aan de bel gaan trekken.

RVO beloofde ook telkenmale verbeteringen. Maar nu blijkt dat er vorig jaar weer een half miljoen overschrijding was.

Ik kan overigens alleen voor mezelf praten. Niet voor de andere sectorpartijen in het overleg. Ik hoop wel dat zij zich meer gaan inzetten om te voorkomen dat de I&R-tarieven gaan stijgen.”

EN NU? WAT MOET ER GEBEUREN?

“De pot is leeg. Als we niet kunnen ombuigen zullen de tarieven aanzienlijk stijgen. De vaste heffing zal 35 procent hoger worden. Dat is voor ons onacceptabel.”

DENKT U DAT ER MOGELIJKHEDEN WAREN OM TE BEZUINIGEN? RVO MOET DIE I&R

Reactie RVO

‘In de wetgeving staat dat er per jaar twee miljoen euro voor de I&R-schaap/geit kan binnenkomen, op basis van UBN’s en meldingen.

Over de afbouw van het zogeheten reservepotje is altijd duidelijk gecommuniceerd met de sector. De afgelopen jaren zijn de werkelijke tarieven lager dan de wettelijke tarieven. De kleine schapenhouders hebben hier profijt van gehad.

De hoogte van de exploitatie van I&R-schaap/geit is reëel en ligt 500.000 euro lager dan begroot bij de start van e-I&R. Er zit weinig rek in de kosten, omdat daarmee concessies gedaan worden aan de kwaliteit van de I&R-gegevens. We hebben ook te maken met de wettelijke eisen en aan eisen die handelspartners aan Nederlandse schapen en geiten stellen. Alle partijen waren het erover eens dat we hier met elkaar stappen in moeten zetten.’

TOCH KUNNEN UITVOEREN? DAAR HEBBEN ZE DAT GELD TOCH VOOR NODIG DAT ZE HEBBEN GEBRUIKT?

“Het heeft alles te maken met de instelling. Als je 1,5 miljoen te besteden hebt, ga je kijken hoe je die het beste kunt besteden. Je zet de tering naar de nering. Dat gebeurde niet. RVO ging geld uitgeven aan zaken die de dienst zelf interessant en nuttig achtte. Een voorbeeld. Er is een I&R-app ontwikkeld die twee ton kostte. Daar zijn we achteraf over geïnformeerd. We zeiden sectorbreed: voor ons hoefde die app helemaal niet. Toen was het al gebeurd.”

VINDT U DAT RVO GELD OVER DE BALK HEEFT GESMETEN?

“Je moet vooraf nut en noodzaak afwegen. Als die app was begroot, had ik die afgewezen.”

U HEEFT DIT IN HET PLATFORM KLEINSCHAPLIGE SCHAPEN- EN GEITENHOUDERS BESPROKEN. HOE IS DIT DAAR GELAND?

“Heel slecht. Men vindt het volstrekt onbegrijpelijk dat er zo weinig begrotingsdiscipline is. Terwijl het óns geld is.”

HEEFT U VANMIDDAG NIEUWE AFSPRAKEN KUNNEN MAKEN?

“Er is een beleidsoverleg met het ministerie van Economische Zaken toegezegd. Daar zal de hele schapensector aan deel-

nemen. We gaan er over de financiën praten.”

IS DAT WAT U WILDE?

“Ik wil een sluitende begroting die leidt tot een betere discipline en tot bezuinigingen. Harde afspraken waar we als sector op kunnen controleren. En ik wil dat EZ de kostenregie veel beter aanstuurt. Voor de schapenhouders is het belangrijk dat ze alleen I&R-kosten betalen die ook daadwerkelijk aan ze kunnen worden doorbelast.”

IS ER EEN VERTROUWENSSCRISIS?

“Ik heb geen reden RVO te wantrouwen. Ze zijn altijd transparant geweest over de financiën. Dat wilden ze ook echt. Maar er is wel ruim een miljoen euro weg uit de reservepot. Geld van de schapensector.”

GAAT U DIE NOG PROBEREN TE VERHALEN?

“Dat wordt een eindeloze discussie. Het geld was gelabeld als I&R-geld. Dat geld was er en is opgemaakt.”

WAAROM NEEMT DE SCHAPENSECTOR DE I&R NIET HELEMAAL OVER?

“Dat is punt van onderzoek. Misschien is het haalbaar, misschien niet. Het zal niet eenvoudig worden. De minister moet een centrale I&R-database bijhouden. Dat ligt wettelijk vast.” <<